

Палей Д.А.

аспірант,

Приватний вищий навчальний заклад

«Європейський університет»

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-482-8-21>

РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У ПІДВИЩЕННІ СТІЙКОСТІ БІЗНЕСУ В УМОВАХ КРИЗИ

У сучасних умовах цифровізація є вирішальною детермінантою, яка глибоко впливає на еволюцію бізнес-економіки. Поступовий розвиток інформаційних і комунікаційних технологій у поєднанні з активним впровадженням цифрових рішень у різноманітних секторах призводять до суттєвих трансформацій у діяльності підприємств, особливо в транспортному секторі. Цифрові технології не тільки покращують оптимізацію операційних процесів, але й створюють нові шляхи для інновацій, підвищують ефективність управління та надають компаніям конкурентні переваги на глобальній арені. В умовах глобалізації та посилення конкурентного тиску здатність адаптуватися до цифрових трансформацій стає важливою передумовою для успішного просування суб'єктів господарювання.

Тим не менш, незважаючи на переваги, транспортні компанії стикаються з численними перешкодами, намагаючись запровадити цифровізацію. Значні перешкоди для ефективної трансформації бізнес-процесів виникають через недостатню готовність інфраструктури, дефіцит відповідних навичок серед робочої сили та відсутність нормативної бази, що регулює ринок цифрових технологій. Крім того, недостатня обізнаність щодо переваг цифровізації може зробити підприємства дедалі вразливими в умовах конкуренції. Тому існує нагальна необхідність комплексного аналізу впливу цифровізації на бізнес-економіку, а також визначення ключових факторів, які можуть суттєво вплинути на успіх її впровадження.

Метою дослідження є вплив цифровізації як ключового фактора підвищення адаптивності підприємств до кризових ситуацій.

Цифрова трансформація бізнесу в сучасних умовах – це нова реальність, яка вимагає від компаній кардинальної зміни бізнес-процесів і усталених методів роботи з потенційними споживачами. Здатність суб'єктів господарювання швидко адаптуватися до постійних змін у операційному середовищі, оптимізувати організаційну виробничу діяльність за короткий проміжок часу та водночас адаптуватися до очікувань клієнтів є ключовим викликом цифровізації сучасного бізнесу. Необхідність цифрової трансформації підприємств зумовлена бажанням топ-менеджерів підвищити рівень конкурентоспроможності, який є основоположним для процесу виживання та подальшого розвитку товаровиробників у нових економічних умовах [1].

Цифровізація підприємств, яка охоплює впровадження цифрових технологій у всіх аспектах діяльності, служить потужним інструментом для зменшення ентропії. Цифрові рішення відіграють вирішальну роль, забезпечуючи автоматизацію рутинних завдань, підвищуючи точність обробки даних і покращуючи зв'язок між відділами. Наприклад, інтеграція систем планування ресурсів підприємства (ERP) допомагає знизити організаційну ентропію шляхом консолідації інформаційних потоків і надання єдиного джерела точних даних для прийняття обґрунтованих рішень. Вплив цифровізації на довгостроковий стратегічний розвиток підприємств є значним, оскільки вона сприяє більшій організаційній гнучкості, дозволяє швидко реагувати на коливання ринку та підтримує впровадження інновацій. Крім того, інтеграція цифрових технологій, таких як штучний інтелект, великі дані, відкривають нові шляхи для підприємств, заохочують появу нових бізнес-моделей і підвищують їхню конкурентну перевагу [2].

Основним рушієм ефективного розвитку цифрової економіки є цифровізація, яка також закладає основу для створення цифрової економіки. Цей процес передбачає перетворення традиційних інформаційних форматів на цифрові еквіваленти з

метою підвищення ефективності бізнес-операцій і підвищення якості життя. Такі вдосконалення реалізуються через прискорення обміну інформацією, забезпечення її доступності та безпеки, а також посилення значущості автоматизації. Крім того, цифровізація відіграє вирішальну роль у створенні цифрових платформ в економічному ландшафті, сприяючи вирішенню стратегічних завдань у різних секторах. Зараз термін «цифрування» часто асоціюється із впровадженням нових цифрових технологій у промисловому секторі, що відображає безліч переваг, які ці технології пропонують промислового виробництву.

Зокрема, основні переваги, які можна визначити, включають наступне [3]: по-перше, підвищена гнучкість виробництва, що сприяє швидкій реконфігурації та адаптивним модифікаціям показників виробничого процесу; по-друге, сприяння інтеграції інформації на всіх етапах життєвого циклу продукту, від його створення до його утилізації, що дозволяє оптимізувати виробничі процеси, підвищити якість продукту, забезпечити екологічну безпеку та створити нові можливості для бізнесу.

Цифровізація означає глибоку трансформацію в бізнесі, яка характеризується використанням цифрових технологій, спрямованих на оптимізацію бізнес-процесів і підвищення продуктивності, зокрема в транспортному секторі, а також сприяє кращій взаємодії з клієнтами. Фундаментальним елементом цифровізації є задоволення мінливих потреб споживачів, які змінюються відповідно до технологічного прогресу, шляхом сприяння безперебійній та ефективній взаємодії між клієнтами та компаніями. Одночасно цифровізація бізнесу може бути спрямована на досягнення різних цілей, таких як підвищення якості та привабливості продуктів або послуг, автоматизація виробництва та внутрішніх процесів, а також оптимізація комунікацій [3].

Процес цифровізації відкриває нові шляхи для розвитку транспортних підприємств, дозволяючи їм створювати нові продукти та послуги з підвищеною швидкістю та ефективністю. Впровадження цифрових технологій сприяє розвитку інноваційних бізнес-моделей і сприяє модернізації суспільства.

Цифровізація транспортних підприємств передбачає реформування бізнес-процесів шляхом інтеграції сучасних цифрових технологій, що призводить до оптимізації різноманітних операцій. Наприклад, впровадження відеоконференцій полегшує дистанційні зустрічі та ділові заходи, тим самим зменшуючи витрати на відрядження та економлячи час. Крім того, онлайн-шопінг дозволяє клієнтам робити покупки без необхідності відвідувати фізичні точки роздрібної торгівлі, тоді як онлайн-консультації дозволяють компаніям надавати високоякісні послуги незалежно від географічного розташування клієнта.

Крім того, рекламні кампанії покращуються завдяки використанню технологій віртуальної та доповненої реальності, що забезпечує більш привабливий і реалістичний досвід. Веб-сайти, що належать транспортним компаніям, функціонують як важливі інструменти для обміну інформацією щодо діяльності та послуг організації з клієнтами, партнерами та інвесторами. Разом ці технології спрощують внутрішні бізнес-процеси, зменшуючи бюрократичні перешкоди, сприяючи переходу до електронного документообігу та підвищуючи прозорість за допомогою автоматизованих звітів і засобів контролю. Прийняття цифрових платформ відіграє важливу роль в оптимізації операційних функцій і створенні ефективних інформаційних мереж [4].

Впровадження цифрових технологій у бізнес-операції покращує якість продуктів і послуг, одночасно знижуючи витрати виробництва. Ця інтеграція сприяє інноваціям і розробці продуктів з доданою вартістю. Науковці характеризують цифровізацію бізнес-процесів як комплексну автоматизацію як основних, так і допоміжних (допоміжних) процесів, включаючи управлінські операції. Ця трансформація має на меті оптимізувати ці процеси та підвищити загальну ефективність підприємства та галузі в цілому [5].

Цифровізація є важливою складовою сучасного економічного розвитку, фундаментально трансформуючи традиційні бізнес-моделі та створюючи нові ринкові можливості. Щоб провести комплексний аналіз впливу цифровізації на економіку, особливо на транспортні підприємства, важливо підкреслити

кілька ключових фактів, які ілюструють основні аспекти цього явища.

Цифровізація економіки сприяє зростанню різноманітних галузей і підвищує інвестиційну привабливість нації, зокрема шляхом зміцнення конкурентоспроможності транспортних компаній. Це досягається шляхом прискореної автоматизації виробничих процесів, підвищення продуктивності праці, оптимізації управлінських рішень і розширення можливостей для міжнародної співпраці.

Література:

1. Конкурентоспроможність підприємств у міжнародному цифровому просторі: монографія / за ред. Ареф'євої О.В. Київ : ФОП Маслаков, 2019. 342 с. 17.

2. Карчева Г.Т., Огородня Д.В., Опенько В.А. Цифрова економіка та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки. *Фінансовий простір*, 2017. № 3 (27). С. 13–21.

3. Сафонік Н.П. Інноваційно-цифровізаційні тенденції розвитку підприємств в сучасних умовах. Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення: зб. Матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф. (21 жовтня 2021 р., м. Київ). Київ : НАУ, 2021, Том. 2, С. 102–105.

4. Харченко М.В., Цимбалістова О.А., Черніхова О.С. Цифрова трансформація логістичних бізнес-процесів на ринку авіаційних перевезень. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2021. Випуск 44. С. 49–56.

5. European Parliament. Fact Sheets on the European Union: Digital Agenda for Europe. 2024. URL: <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/64/digital-agenda-foreurope>